Εφοπλίσσαντες ενήσομεν ευρεί πόντω *Οδύσσεια Β' 295*

Πλανήτης Γη. Πού πάμε;

Η εποχή που ζούμε, εποχή η οποία χαρακτηρίζεται επαναστατική όσον αφορά στην τεχνολογία και την επιστήμη, έχει αλλάξει ριζικά τις σχέσεις ανθρώπου - φύσης. Τις οδήγησε σε ρήξη και, αλίμονο, έγιναν σχέσεις εμπολέμων. Δίκαια λοιπόν ο σύγχρονος άνθρωπος έχει χαρακτηριστεί μητροκτόνος. Δεν είναι όμως μόνο μητροκτονία, είναι και αυτοκτονία, διότι όταν «*το τελευταίο δέντρο αφανιστεί, ο τελευταίος ποταμός, λίμνη και θάλασσα ρυπανθεί και στερέψει και πεθάνει το τελευταίο ψάρι, τότε ο άνθρωπος θα διαπιστώσει πως δεν μπορεί να τραφεί και να ζήσει με χρήματα, με αυτοκίνητα, κινητά, εργοστάσια, βιομηχανίες, χημικά, φάρμακα και τόσα άλλα. Χρησιμοποιούμε τη γη*», όπως πολύ εύστοχα παρατήρησε ο Ρενέ Ντυπό, «*λες και είμαστε η τελευταία γενιά που την κατοικεί*». Μαρτυρία, απόδειξη του ανωτέρω είναι η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα ο πλανήτης μας, όπου τα «δρεπανοφόρα άρματα» της προόδου και της επιστήμης διατάραξαν ανεπανόρθωτα, φοβάμαι, την ισορροπία της φύσης που είχε διαμορφωθεί στους «γεωλογικούς αιώνες».

Οι Έλληνες Πλοίαρχοι καλούν τους όπου γης ανθρώπους να ενώσουν τις προσπάθειές τους σε μια πανανθρώπινη προσπάθεια διατήρησης και σωτηρίας του πλανήτη μας και αυτή η προσπάθεια αποτελεί πρωταρχικό μας μέλημα

Στην εποχή που διανύουμε, εποχή που όλα μετριούνται με τον πλουτισμό και τη μεγιστοποίηση του κέρδους, ο σύγχρονος άνθρωπος αλόγιστα χρησιμοποίησε ή αγνόησε την ανθρώπινη φύση του και θεώρησε τις δυνάμεις του υπερφυσικές. Νομίζει, φευ, ότι έγινε υπεράνθρωπος και λησμόνησε να μείνει άνθρωπος. Δικαιολογημένη λοιπόν η έκδηλη αγωνία του Έμερσον που κραύγασε: «*Μεγάλε Θεέ, μην εμπιστεύεσαι τον άνθρωπο. Μην του δίνεις περισσότερη δύναμη έως ότου μάθει να χρησιμοποιεί καλύτερα τη γη που έχει τώρα*». Μην μας ξεφεύγει λοιπόν ότι προϋπόθεση για ύπαρξη ζωής απαιτεί και σωστή φύση και δεν μπορούμε ατιμώρητα να διαχειριζόμαστε τη φύση και το περιβάλλον με τον ίδιο τρόπο που μέχρι σήμερα πράττουμε. Είναι καιρός να αντιληφθούμε ότι η φύση εκδικείται.

Οι Έλληνες Πλοίαρχοι, μόνιμοι υπερασπιστές του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της φύσης, καλούν τους όπου γης ανθρώπους να ενώσουν τις προσπάθειές τους σε μια πανανθρώπινη προσπάθεια διατήρησης και σωτηρίας του πλανήτη μας και αυτή η προσπάθεια αποτελεί πρωταρχικό μας μέλημα. Ο φετινός εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος ας αποτελέσει αφετηρία για να αποδοθεί η σημασία της έννοιας «ατομική ευθύνη», με τρόπο ώστε να αναδειχθεί το καθήκον προστασίας της θάλασσας, των ακτών, της φύσης γενικότερα. Η νέα αυτή αντίληψη ας αποτελέσει κώδικα συμπεριφοράς και στάση ζωής, που να καθορίζει σε διαρκή βάση τις ενέργειές μας για να κληροδοτήσουμε στα παιδιά μας μια ευνοϊκότερη προοπτική. Είναι απόλυτη ανάγκη σήμερα να δημιουργήσουμε ένα καινούργιο συμβόλαιο συμπεριφοράς, γιατί όχι στα πρότυπα του «Κοινωνικού Συμβολαίου» του Ζαν-Ζακ Ρουσό, για να ξαναγίνει η φύση το λίκνο του πολιτισμού. Ας αλλάξουμε τρόπο σκέψης και δράσης, ας αλλάξουμε τρόπο χρήσης των επιστημών και των τεχνικών και ας κατανοήσουμε επιτέλους ότι άνθρωπος και φύση είναι μια αδιαίρετη ενότητα και ότι η συνέχιση και η ποιότητα της ζωής εξαρτάται άμεσα από αυτή την ισορροπία, από αυτή τη σχέση. Δεν είναι επιτέλους όλα «κέρδος».

Στην πρόσφατη σύνοδο του G8 στη Γερμανία, πάλι η λαγνεία των λέξεων, οι φιλοφρονήσεις, οι διεθνείς σχέσεις, οι λεπτές ισορροπίες και το χάιδεμα των αυτιών είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο. Πάλι η γνωστή φρασεολογία και τα ευχολόγια που απέχουν όμως πολύ από μια δεσμευτική συμφωνία. Τι πέτυχαν; Συμβιβασμό χωρίς μετρήσιμους στόχους και δεσμεύσεις. Συμφώνησαν για σημαντική μεν, αλλά απροσδιόριστη μείωση των εκπομπών αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Συμφώνησαν ότι θα εξετάσουν σοβαρά, είπαν, για να επιτύχουν στο στόχο που έχουν θέσει για μείωση κατά 50% των εκπομπών έως το 2050. Αλήθεια, τι μορφή θα έχει τότε ο πλανήτης μας; Σε τι περιβάλλον θα ζούνε οι κάτοικοι; Αλήθεια, τι θα παραδώσουμε στα παιδιά μας, στις επόμενες γενιές; Αυτό γιατί δεν το είπαν; Τους αποκαλούν τους πλέον ισχυρούς του πλανήτη. Όμως και αυτή τη φορά έδειξαν αδύναμοι. Δεν τόλμησαν να κάνουν την υπέρβαση. ⚓

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΖΙΛΟΣ
Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Πλοιάρχων Εμπορικού Ναυτικού